World Health Organization

Globalni izveštaj o hepatitisu za 2026. godinu

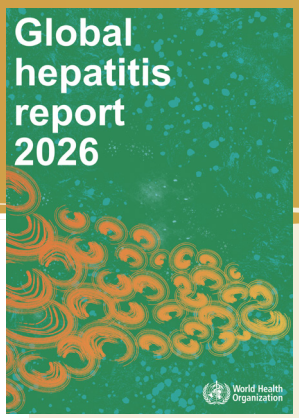

Stanje i odgovor

Virusni hepatitis predstavlja jedan od najznačajnijih izazova za javno zdravlje u svetu. Virus hepatitisa B (HBV) i virus hepatitisa C (HCV) i dalje izazivaju hronične infekcije, koje mogu dovesti do ciroze, raka jetre i više od milion prevremenih smrti godišnje.

Iako se obe infekcije mogu sprečiti i lečiti, HBV i HCV zajedno čine više od 95% svih smrtnih ishoda povezanih sa virusnim hepatitisom.

U visoko endemskim područjima većina hroničnih HBV infekcija javlja se kod dece mlađe od 5 godina, bilo prenosom sa majke na dete pri rođenju, bilo horizontalnim prenosom tokom detinjstva, u kontaktu među osobama kada postoje otvorene posekotine ili rane. HBV se može preneti i izlaganjem zaraženoj krvi usled povrede ubodom igle, tetoviranja, pirsinga, seksualnog kontakta ili zajedničkog korišćenja kontaminiranih igala i oštrih instrumenata u zdravstvenim ustanovama i zajednici, kao i među osobama koje injektiraju droge.

Najčešći načini prenosa HCV-a uključuju nebezbedne injekcije i medicinske postupke, transfuziju netestirane krvi i zajedničko korišćenje igala i špriceva među osobama koje injektiraju droge.

Globalno opterećenje virusnim hepatitisom

U 2024. **287 miliona ljudi** živelo je sa hroničnom HBV ili HCV infekcijom

3% svetske populacije

Osobe koje žive sa hroničnom HBV infekcijom

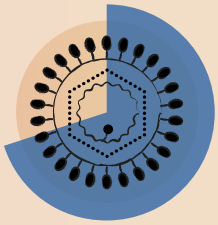

70% njih živi u Regionu Zapadnog Pacifika SZO i Afričkom regionu SZO...

...gde približno 5% stanovništva u Regionu Zapadnog Pacifika i 5% stanovništva u Afričkom regionu, ima hroničnu HBV infekciju

Osobe koje žive sa HCV infekcijom

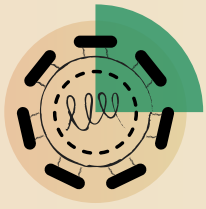

25% njih živi u Regionu Istočnog Mediterana SZO...

...jedinom regionu u kojem je HCV-om zaraženo više od 1% stanovništva

Trendovi globalnog opterećenja virusnim hepatitisom

- Globalna prevalencija **hronične HBV infekcije među decom mlađom od 5 godina smanjena je sa 0,8% u 2015. godini na 0,6% u 2024. godini.**
- Od 2015. do 2024. godine **broj osoba koje žive sa hroničnom HBV infekcijom smanjen je za 7,4%;** napredak je bio sporiji u regionima sa visokim opterećenjem bolešću zbog strukturnih i programskih izazova.
- Od 2015. do 2024. godine **broj osoba koje žive sa HCV infekcijom smanjen je za 20%,** prvenstveno zahvaljujući širokoj primeni terapija koje dovode do izlečenja, naročito nakon uvođenja 2015. godine 12-nedeljne terapije direktno delujućim antivirusnim lekovima (DAA).

Incidencija

U 2024. godini zabeleženo je **1.8 miliona novih HBV i HCV infekcija**, uključujući:

0.9 miliona novih HBV infekcija

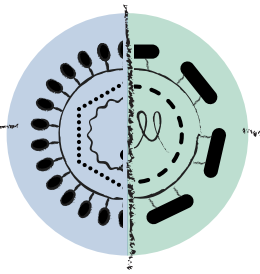

0.9 miliona novih HCV infekcija

Od 2015. do 2024. godine, broj novih infekcija smanjen je na sledeći način:

Broj novih hroničnih HBV infekcija smanjen je za 32%

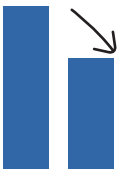

što ukazuje na napredak zahvaljujući programima imunizacije i prevencije

Broj novih HCV infekcija smanjen je za samo 8%

što je znatno manje od globalnog cilja **smanjenja od 80% do 2030. godine**

Smrtnost

U 2024. godini hepatitis B i C prouzrokovali su **1.3 miliona smrtnih slučajeva širom sveta, uglavnom usled ciroze i raka jetre,** uključujući:

Smrtni slučajevi povezani sa HBV-om

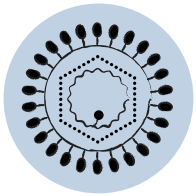

1.1 milion

Smrtni slučajevi povezani sa HCV-om

240,000

U deset zemalja zabeleženo je **69% osmrtnih slučajeva povezanih sa hroničnim HBV** a u deset zemalja **58% smrtnih slučajeva povezanih sa HCV infekcijom**, što ukazuje na velike nedostatke u prevenciji i zdravstvenoj zaštiti

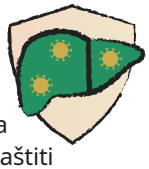

Od 2015. godine:

Broj smrtnih slučajeva povezanih sa HBV-om porastao je za 17% zbog ograničene dostupnosti dijagnostike i lečenja

+17%

Broj smrtnih slučajeva povezanih sa HCV-om smanjen je za 12%, uglavnom zahvaljujući efikasnim antivirusnim terapijama

-12%

Eliminacija virusnog hepatitisa

Obuhvat vakcinacijom u 2024. godini:

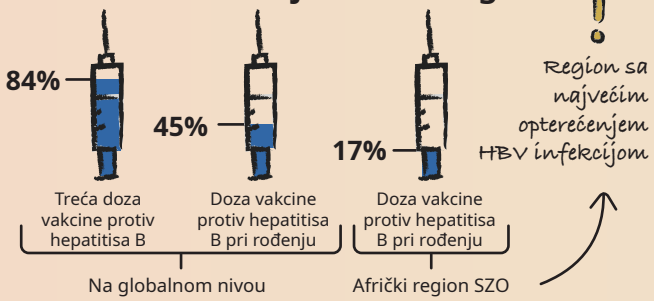

85 zemalja premašilo je cilj za 2030. godinu smanjenje prevalencije hronične HBV infekcije kod dece mlađe od 5 godina na manje od 0,1%.

Testiranje i lečenje

HBV infekcija

Od **240 miliona ljudi koji su** 2024. godine **živeli sa HBV** infekcijom, **samo 27% imalo je postavljenu dijagnozu**

Manje od 5% primalo je terapiju

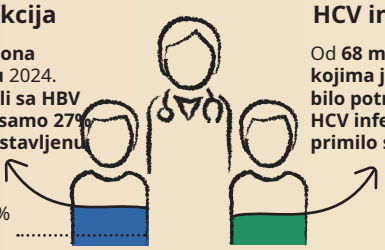

HCV infekcija

Od **68 miliona ljudi kojima je** od 2015. godine **bilo potrebno lečenje HCV infekcije, terapiju je primilo samo 20%**

U 2024. godini **11 miliona** ljudi sa dijagnostikovanom HCV infekcijom i dalje nije primalo terapiju

Obuhvat uslugama za smanjenje štete i dalje je daleko ispod preporučenih nivoa:

35 igala i špriceva podeljenih godišnje po osobi koja injektira droge

Globalni cilj od 300 do 2030. godine.

Prioriteti za globalno i regionalno delovanje

Za ostvarivanje globalnih ciljeva eliminacije virusnog hepatitisa do 2030. godine utvrđeno je pet ključnih prioriteta za globalno i regionalno delovanje:

- povećanje obuhvata **lečenjem osoba sa hroničnom HBV infekcijom,** posebno u Afričkom regionu SZO i Regionu Zapadnog Pacifika SZO;
- povećanje obuhvata **lečenjem osoba sa HCV infekcijom,** posebno u Regionu Istočnog Mediterana SZO;
- povećanje obuhvata **vakcinacijom protiv hepatitisa B pri rođenju,** posebno u Afričkom regionu SZO;
- povećanje obuhvata **antivirusnom profilaksom** radi sprečavanja prenosa HBV infekcije sa majke na dete, posebno u Afričkom regionu SZO; i
- unapređenje **bezbednosti injekcija van zdravstvenih ustanova,** posebno putem usluga za smanjenje štete namenjenih osobama koje injektiraju droge.

Globalni napredak ka eliminaciji virusnog hepatitisa kao pretnje po javno zdravlje do 2030. godine zaostaje za planom, ali je cilj i dalje ostvariv

Uprkos dostupnosti efikasnih dijagnostičkih metoda i lekova, pristup zdravstvenoj zaštiti i dalje je ozbiljno ograničen u mnogim sredinama sa visokim opterećenjem bolešću.

Ako se sadašnji trendovi nastave, **globalni cilj da se broj smrtnih slučajeva povezanih sa hepatitisom do 2030. godine smanji za 65% u odnosu na 2015. godinu neće biti ostvaren** bez brzog povećanja obuhvata testiranjem i lečenjem

Za ostvarivanje cilja da se do 2030. godine **broj novih infekcija hepatitisom B smanji za 95% potrebno je znatno povećati obuhvat vakcinacijom protiv hepatitisa B pri rođenju u Afričkom regionu SZO,** kao i obuhvat antivirusnom profilaksom radi sprečavanja prenosa sa majke na dete.

Uz trajnu političku posvećenost, odgovarajuća ulaganja i pravičan pristup dokazano delotvornim intervencijama, eliminacija virusnog hepatitisa kao pretnje po javno zdravlje do 2030. godine i dalje je ostvariva.